borné způsobilosti, totiž vysvědčení o absolvování měšťanské školy a doklady o činnosti v kanceláři advokátní, notářské a v ústavech pojišťovacích po dobu více než 7 let, a jimi podle názoru žal. úřadu podala předepsaný průkaz způsobilosti k nabytí žádané koncese, nebyly stěžujícímu si společenstvu sděleny, ani mu nebyla dána příležitost, aby nahlédlo v doklady, které zúčastněná strana po vydání rozhodnutí prvé stolice na doklad svého všeobecného vzdělání a odborné způsobilosti předložila, a aby o těchto dokladech podalo dobré zdání.

Tímto postupem bylo porušeno ustanovení § 23 d) odst. 1 živn. ř., upravující formální postup úředního řízení o žádostech za udělení koncese průkazem způsobilosti vázané, a byla stěžujícímu si společenstvu ztížena účinná obrana, což zakládá podstatnou vadu řízení.

Č. 10.496.

Občanství státní (Slovensko): Zemřel-li manžel dříve, než bylo rozhodnuto o jeho žádosti za udělení čsl. státního občanství, nemá vdova nároku, aby občanství státní na základě oné žádosti manželovy bylo uděleno jí.

(Nález ze dne 19. dubna 1933 č. 6713.)

Prejudikatura: Boh. A 9858/32.

Věc: Růžena T. v M. proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Rozhodnutím z 21. února 1928 zamítlo min. vnitra žádost manžela st-lčina, Ladislava T. o udělení čsl. státního občanství podle zák. č. 152/26. Rozhodnutí to bylo nss-em zrušeno pro nezákonnost. Když pak zemský úřad v Užhorodě žádal, aby Ladislav T. žádost svoji určitými listinami doplnil, předložila st-lka prostřednictvím měst. úřadu v Mukačevě žádané listiny. Městský úřad současně sdělil, že Ladislav T. 30. května 1928 zemřel.

Na to zemský úřad v Užhorodě výměrem z 22. července 1930 vrátil notářskému úřadu v Mukačevě osobní doklady manžela st-lky, důsledkem toho, že tento během projednávání jeho žádosti za udělení čsl. státního občanství zemřel, s vybídnutím, aby byly doručeny jeho manželce (nynější st-lce) s upozorněním, že může se domáhati se svým synem udělení státního občanství podle cit. zák. pouze zvláštní žádostí.

V odvolání žádala st-lka, aby osvědčení o státním občanství bylo vydáno jí, poněvadž manžel její před svou smrtí o ně žádal, a pozdější jeho úmrtí není důvodem, aby mu státní občanství bylo odpíráno a st-lka poukazována, aby podala novou žádost.

Žal. úřad vydal na to nař. rozhodnutí tohoto znění: Výměrem z 29. března 1930 byla manželu Rosy T., Ladislavu T. v Mukačevě z podnětu zamýšleného udělení čsl. státního občanství podle zák. č. 152/26 vyměřena dávka 200 Kč s tím, že pokud poštovní úřad nevyrozumí min. vnitra o tom, že byla zaplacena tato dávka, bude zadrženo vyřízení žádosti shora jmenovaného o udělení státního občanství. Poněvadž dodatečně vyšlo na jevo, že shora jmenovaný zemřel dne 30. května 1928,

tedy ještě před vydáním tohoto výměru, odvolává min. vnitra tento platební výměr jakožto odporující právnímu stavu věci, jaký nastal úmrtím žadatelovým a považuje žádost jeho za bezpředmětnou. Jako akt udělení státního občanství jest aktem právo to teprve zakládajícím a to po rozumu ustanovení § 15 zák. čl. L:1879 dnem složení přísahy, tak právě výměr ukládající dávku z úředního úkonu, jež předchází, předpokládá osobu žijící. Důsledkem toho min. vnitra nevyhovuje též odvolání jeho manželky Rosy T. z výměru zemského úřadu v Užhorodě z 22. července 1930, jímž vzhledem k tomuto stavu věci byly jí vráceny osobní doklady shora uvedeného s upozorněním, že může se domáhati se svým nezletilým synem udělení čsl. státního občanství podle cit. zák. pouze zvláštní žádostí.

Stížnost do tohoto rozhodnutí podaná namítá, že ovdovělá manželka a děti vstupují automaticky do práv muže, resp. otce, a že zákon dává tudíž ženě právo vstoupiti v případě úmrtí muže do jeho započatých akcí, aby tak hájila své právo, event. práva nezletilých dětí. Je-li manželka po smrti svého manžela oprávněna ve vlastním jméně podati žádost o udělení čsl. státního občanství, jest tím více oprávněna pokračovati v žádosti, kterou učinil za života svého její manžel. Stížnost neshledal nss důvodnou z těchto úvah:

Žal. úřad schválil rozhodnutí zem. úřadu, kterým st-lce byly vráceny přílohy manželovy žádosti a kterým byla vyzvána k podání žádosti nové. Vyslovil pak žal. úřad, že žádost manžela st-lčina za udělení čsl. státního občanství považuje vzhledem k jeho úmrtí za bezpředmětnou. Nss neshledal, že by rozhodnutí žal. úřadu bylo nezákonné.

Úst. zák. č. 152/26 označil v §§ 1 a 2 osoby, které jsou oprávněny uplatniti nárok vznikající podle tohoto zák. Rozhodnutím vydaným o nároku vzneseném podle cit. zák. mohou tedy býti dotčeny ve svých subj. právech jen ty osoby, jež jsou oprávněny vznésti nárok podle tohoto zákona. K těmto osobám náleží tedy ovšem v první řadě ona osoba, u níž jsou skutečně splněny podmínky ustanovené v § 1 cit. zák. Otázku, zda do kruhu těchto osob patří také zejména manželka, resp. vdova žadatele, nutno pak posouditi podle § 2 cit. zák., který upravuje udělení čsl. státního občanství nejbližším rodinným příslušníkům, a tedy také otázku, který z rodinných subjektů a za jakých podmínek jest oprávněn nárok na vyřízení žádosti uplatniti. V odst. 1 tohoto paragrafu jest stanoveno, že vdané ženy, jejichž manželství nebylo soudně ani rozloučeno, ani prohlášeno neplatným, sledují svého maižela ve státním občanství nabytém podle tohoto zákona. Podle odst. 2 cit. paragrafu pak započítává se bydlení zemřelého manžela před 1. lednem 1910 a od té doby (§ 1) do bydlení vdovy, když si tato podá podle tohoto zákona žádost o udělení čsl. státního občanství.

Z toho jest patrno, že za života manžela nemá manželka žádného samostatného nároku na udělení čsl. státního občanství a že toto jest závislé na rozhodnutí, kteréž učiněno bylo o žádosti jejího manžela. Smrtí manželovou nabývá pak manželka samostatného nároku na udělení čsl. státního občanství a podmínky žádosti pak řídí se vesměs podle její osoby ovšem s tou zákonnou výminkou, že podmínka bydlení posuzuje se podle bydlení jejího zemřelého manžela.

Nepodává tudíž manžel žádost za udělení státního občanství také ve jméně manželky, event. dětí a nemůže také úřad při povolení uděliti toto zároveň jeho manželce nebo dětem, nýbrž manželka jen prostě sleduje svého manžela ve státním občanství, když mu toto bylo uděleno a může tedy také úřad udělující státní občanství výrok svůj, pokud by ho ohledně ženy a dětí vydal, omeziti jen na toto sledování, nemůže však žena, když by manžel žádost nepodal, za něho žádost tu podati a když tedy žadatel manžel před vyřízením zemřel, nemůže nevyřízená jeho žádost považována býti za takový úkon, který žena dále prováděti může, resp. vyřízení jeho žádosti žádati.

Jest tedy náhled žal. úřadu, potvrzující rozhodnutí zem. úřadu, kterým st-lce listiny žádosti manželovy byly vráceny, a prohlašující žádost manžela st-lky následkem jeho úmrtí za bezpředmětnou, správný a zákonu odpovídající. Opačný názor stížností hájený nedá se dovoditi z ustanovení § 6 zák. č. 152/26, poněvadž paragraf ten jedná o osobách, kterým státní občanství podle tohoto zák. bude uděleno a Ladislavu T. právě, poněvadž před kladným vyřízením žádosti své zemřel, uděleno nebylo. Poukazuje-li stížnost k tomu, že každá žádost má býti posuzována podle poměrů, jaké byly v době jejího podání, tu nehledě k otázce, je-li to skutečně pravidlem všeobecným, neplyne z toho nic pro daný případ. Neboť, jak dovozeno, st-lka v době podání oné žádosti jejího manžela vůbec žádného samostatného práva na udělení státního občanství neměla, nešlo tedy o žádost, aby jí státní občanství bylo uděleno a nebyla a není oprávněna její žádost, aby prostě u vyřízení žádosti jejího manžela místo jemu — který před kladným vyřízením zemřel — jí bylo státní občanství uděleno.

Č. 10.497.

Stavební právo (Praha): Veřejnoprávní nárok souseda, aby stavbou sousední nebylo jeho domu odnímáno světlo?

(Nález ze dne 20. dubna 1933 č. 7112.)

Prejudikatura: Boh. A 1204/22, 1508/22.

Věc: Hedvika V. v P. (adv. Dr. Oldř. Červený z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze (za zúč. Františka N. adv. Dr. Radim Horák z Prahy) o stavební povolení.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud se týká nástavby IV. patra na dvorním traktu, zrušuje se pro nezákonnost, jinak se stížnost odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Podáním ze 6. září 1930 oznámil František N. magistrátu hlavního města Prahy, že ve svém domě zamýšlí zříditi podkroví a na zadním křídle dvorního traktu nástavbu IV. patra a žádal o schválení příslušných plánů poznamenav, že stavba bude provedena podle zák. o stav. ruchu. — Při stavební komisi, konané o této žádosti dne 23. září 1930, podal technický znalec v podstatě tento posudek: Podle předložených plánů jedná se o nástavbu IV. patra na dvorních křídlech pravém a příčném a dále o stavební změny v hlavní budově do ulice Z., zá-